

tallet foruden at tage den dobbelte Sum af den, Mindretallet anser for nødvendig, ogsaa vil ud-tage Ordet „begavede“. Mindretallet sætter ikke nogen Pris paa dette Ord, idet man føler sig overbevist om, at den begavede Elev, naar Om-standighederne forøvrigt ere lige, altid vil faae Fortrinnet fremfor den mindre begavede. Da dette Spørgsmaal igaar var under Forhandling mellem den ærede Ordfører og mig, skal jeg for mit eget Bedkommende derom sige, at min Hensigt igaar ikke var at pointere, at Begavelsen her skulde være af større Vigtighed end ved den højere Undervisning, men jeg vilde kun henlede Opmærksomheden paa det, som det forekom mig, tilsyneladende Modstridende i Opfattelsen hos den ærede Ordfører og det Flertal, han repræsenterer, i denne Retning. Forøvrigt skal jeg villig indrømme, at man efterhaanden ubetvivl vil komme til at se Understøttelserne ved Universitetet mere og mere blive anvendte til ikke særdeles begavede Individier, thi naar den Udvikling, som i de senere Aar har fundet Sted her i Landet, fortsættes saaledes, at en Sammenligning imellem, hvad en begavet ung Mand kan opnaa i Statens, og hvad han kan opnaa i privat Tjeneste, i stedse stigende Grad falder ud til Jordel for den sidste, er det at forudsæ, at de Begavede væsentlig ville søge til den private Tjeneste, hvorimod de, der ikke er saa heldig begavede, ville søge Statens Tjeneste (Ordføreren: Man studerer ikke for Levebrødens Skyld!) Det ligger dog til Grund, naar man bestemmer sin Levevei, om den kan bringe et saadant Udbytte, som man kan finde tilfredsstillende. — Med Hensyn til de Hensillinger, som ere gjorte, vil det ses, at hele Udvalget, som ogsaa den ærede Ordfører har udtalt, er enigt angaaende Hensillingen under Nr. 140, men er der noget Punkt, hvorpaa Enigheden hviler paa forskellige Præmisses, tror jeg nok, jeg tør sige, at dette er et af dem. (Ordføreren: Det antydede jeg!). Den ærede Ordfører antydede det ganske vist, men jeg tror, at det særlig for mig kan være nødvendigt at sige endnu et Par Ord derom. Naar jeg har kunnet deltage i den Hensilling om, at man maa komme til en Ordning, hvorefter Sorø Akademis Midler kunde finde en mere frugtbringende Anvendelse, vil man let kunne vide, at jeg ikke kan være enig med den ærede Ordfører i, at særlig det, der er anvendt paa de lærde Skoler, skulde være slet anvendt, hvorimod det, der er anvendt paa andre Formaal, skulde være særdeles godt anvendt. I een Henseende glædede dog den ærede Ordførers Udtalelser mig, thi vi kunne derefter være sikre paa, at de Beløb, der ere anvendte til det fgl. Theater, ikke ere daarlig anvendte; de have nemlig spillet en stor Rolle i Anvendelsen af Sorø Akademis Midler. Grunden til, at jeg har kunnet deltage i denne Hensilling, er den, at jeg i Marenes Løb har lagt Mærke til, at man ved Anvendelsen af Sorø

Akademis Overskud let kan blive fristet ind paa Baner, paa hvilke man ved nærmere Betragtning ikke vilde være kommen ind. Jeg har ønsket, at man vilde komme til en samlet Overveelse af, hvortil disse Midler regelmæssigt kunne anvendes saaledes, at de ikke skulle blive en fristende Fond, til hvilken man kunde tage sin Tilflugt, naar man fik en eller anden, som det i Diebliffet syntes, lys Ide, der dog ved nærmere Betragtning kunde vise sig ikke at være det. — Den Udtalelse, der under Nr. 155 Sp. 503—4 er gjort paa Flertallets Vegne, har Mindretallet ikke kunnet tiltræde, men ogsaa her har der fra Mindretallets Side været forskellige Grunde dertil. For mit Bedkommende har Grunden været den, at jeg tror, det er en overordentlig farlig Tendents for Folkethinget at komme ind paa, stadig at ville inddrage flere og flere af disse Stiftelser under sit Omraade. De have hidtil været styrede paa en saadan Maade, at vi have set, at mange Stiftelser omkring i Landet i de senere Aar have været istand til at udvide deres Virksomhed meget betydeligt, og jeg tror ikke, de ville faae det bedre ved at blive undergivne Folkethinget eller Rigsdagens Kontrol. Det er af stor Vigtighed, at saadanne Stiftelser kunne udvikle sig paa en rolig Maade efter en bestemt Plan, men det er nu engang store Forsamlingers Særkjende, at der ofte kan fremkomme tilfældige Spvingninger i Anskuelserne. De kunne ogsaa blive paavirkede af Omstændigheder, der ligge udenfor disse Stiftellers Formaal, og jeg tror derfor, at Stiftelserne staa sig bedst ved at forblive under de samme Bestyrelser, hvorunder de hidtil have været; ikke at tale om, at de allerfleste ganske vist ere saa omgjærbede af lovmæssige Bestemmelser, at vi ikke med Rette kunne komme til at gribe ind paa deres Omraade. — Naar det under Nr. 156 hedder: „Finantsudvalget skal henstille til Statrevisionen at give en Fremstilling af Ansættelserne og Afstedigelserne ved de lærde Skoler, siden den nye Undervisningslov udkom“, vil det ses, at hele Udvalget har været enigt derom, og dette Spørgsmaal kan jo ogsaa have sin store Interesse, men jeg vilde ønske, at der tillige kunde gives en Beretning om den Stilling, den nye Skolelov har tilveiebragt for det Lærerepersonale, som er ansat ved de lærde Skoler. Naar man vil kaste Diet paa det Personale, som er ansat omkring i Landet, tror jeg, man vil komme til den Overbevisning, at de Vilkaar, som vi ved Lønningsloven have stillet for Lærerne, ere blevne ikke lidet forringede ved de Indskrænkninger i Lærernes Antal, der blev tilveiebragte ved den sidste Skolelov, og at Lærernes Vilkaar i det Hele taget ere saadanne, at de meget alvorlig trænge til et Tillæg. — I Hensillingen om Nedlæggelse af lærde Skoler og Seminarier kan Mindretallet ligesaaletid deltage iaar som tidligere. Jeg skal herom kun tillade mig at gjøre den Bemærkning,